

ÜNİTE 20

Yolcu Taşıma Mevzuatı

Bilet, bagaj, terminal ve yolcu hakları

Okuma süresi: 15 dakika

EĞİTMENİNİZ

Değerli kursiyerimiz, yolcu taşımacılığının kendine özgü kuralları var: bilet, bagaj, terminal, çocuk indirimi. Bu ünite de bu kuralları güncel haliyle öğreneceğiz.

Tarifeli ve tarifesiz taşıma

TARİFELİ

- belli hat ve güzergâh
- zaman ve ücret tarifi
- her yolcuya BİLET
- terminalden kalkış

TARİFESİZ

- tur, gezi, mekik sefer
- grup yolcu
- TAŞIMA SÖZLEŞMESİ
- isim listesi

- ✓ **Tarifeli:** Önceden belirlenmiş hat, güzergâh, zaman ve ücret tarifesine göre yapılan düzenli taşıma.
- ✓ **Tarifesiz:** Tarife olmadan, grup yolcuya göre arızı ya da mekik seferle yapılan taşıma.

Tarifeli taşıma **biletsiz**, tarifesiz taşıma **sözleşmesiz** yapılamaz.

Temel kavramlar

- ✓ **Taşıma hattı:** Kalkış ve varış noktasındaki yerleşim yerleri.
- ✓ **Taşıma güzergâhı:** Ara duraklar dahil izlenen yol.
- ✓ **Zaman tarifesi:** Seferlerin saatlerini düzenleyen, uyulması zorunlu belge.
- ✓ **Ücret tarifesi:** Bilet ücretlerini düzenleyen, uyulması zorunlu belge.
- ✓ **Minibüs:** Şoför dahil 10-17 koltuk. **Büyük otobüs:** 17'den fazla koltuk.

Büyük otobüs kullanmak için **24 yaşını** doldurmuş olmak gerekir. 66 yaşında SRC belgesi geçici olarak geçersiz olur, sağlık ve psikoteknik raporuyla 69 yaşına kadar kullanılabilir.

Ücret tarifesi

- ✓ Tarifeli yolcu taşımaları ücret tarifesine tabidir; tarifeyi taşımacı geçerlilik süresiyle hazırlar ve Bakanlığa bildirir.
- ✓ Aynı hat ve güzergâhta **gidiş ve dönüş ücreti aynıdır.**
- ✓ Bilet, **sefer tarihindeki** tarifeye göre düzenlenir.
- ✓ Taşımacı ücret tarifesini **kendi internet sitesinde** yayımlar.

Çocuk ve engelli indirimi

6 yaş altı

kucakta
biletsiz

%30

6-12 yaş
ve engelli

%30

6 yaş altı
ayrı koltuk

- ✓ **6 yaşından küçük** çocuk bilet kesilmeden kucakta seyahat eder. Ayrı koltuk istenirse bilet **%30 indirimli** düzenlenir.
- ✓ **6 yaş ve üzeri** herkes ayrı koltukta oturmak zorundadır.
- ✓ **6-12 yaş** arası çocuklara ve en az **%40 engelli** olduğunu belgeleyenlere bilet **%30 indirimli**dir.

Yolcu bileti

- ✓ Tarifeli taşımada **her yolcuya ayrı** bilet kesilir.
- ✓ Bilette taşımacının unvanı, yetki belgesi numarası, adresi, vergi numarası; yolcunun adı soyadı, kalkış-varış yeri, **koltuk numarası**, tarih ve saat, ücret, seri ve sıra numarası bulunur.
- ✓ Acenteden alınan bilette acentenin bilgileri de yer alır.
- ✓ Oturma yerleri numaralıdır; **numaralı koltuk dışında** yolcu taşınamaz.
- ✓ Bir yolcuya satılan koltuk başkasına satılamaz.

Bilet iadesi: yeni kural

Ne zaman?	Yolcunun hakkı
Hareket saatine 12 saat kalana kadar	Ücretin tamamı iade
Sefer başlayana kadar	Açık bilet düzenlenir

Bu düzenleme Mayıs 2026'da Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle geldi. Eski kitaplarda "24 saat tam iade, 12 saat açık bilet" yazar; artık geçerli değildir.

EĞİTMENİNİZ

Yolcu sorduğunda doğru bilgiyi verin. Eski kuralı söylemek, yolcuyu hakkindan mahrum bırakır.

Terminal ve ara duraklar

- ✓ Tarifeli taşımada kalkış ve varışlar **terminalden** yapılır.
- ✓ Terminal ve ara duraklar dışında yolcu **indirilip bindirilmez**.
- ✓ Ara durakta bilet satılabilmesi için taşımacının orada **şube ya da acentesi** olmalıdır.
- ✓ Ara durak, seferin ilk kalkış ya da son varış yeri olarak kullanılamaz.
- ✓ Belediye sınırları içinde terminal dışında yolcu indirmek için ilgili kurulun **izni** gerekir.

Tarifesiz taşımada sözleşme

Tarifesiz taşımada **taşıma sözleşmesi** zorunludur. Sözleşmede şunlar bulunur:

- ✓ Tarafların adı soyadı ya da unvanı
- ✓ Kalkış ve varış yeri, güzergâh
- ✓ Taşıma günü ve saati
- ✓ Yolcu sayısı ve taşıma ücreti
- ✓ Koltuk numarasına göre düzenlenmiş **yolcu isim listesi**

Bagaj

ücretsiz · koltuk numarasıyla etiketli

- ✓ Yolcunun **30 kg'a kadar** bagajı ücretsizdir.
- ✓ Bagajlar koltuk numarasına göre **etiketlenir**; sahihsiz bagaj taşınmaz.
- ✓ Bagaj bölümü dışında eşya taşınmaz; azami yüklü ağırlık aşılmaz.
- ✓ Yolcunun yanında olmayan **ticari eşya ve kargo** taşınamaz.
- ✓ Yanıcı, patlayıcı, zehirli, bulaşıcı, radyoaktif eşya bagaj bölümünde bile **taşınamaz**.

Evcil hayvanlar

- ✓ Kedi, köpek, kuş gibi evcil hayvanlar **özel kafeslerinde**, bagaj bölümünde taşınabilir.
- ✓ Kural olarak yolcularla birlikte araç içinde canlı hayvan taşınmaz.
- ✓ **İstisna:** Görme engelli yolcunun **rehber köpeği**, gerekli şartları taşıyorsa yolcuyla birlikte araç içinde seyahat edebilir.
- ✓ Gerekirse yalnızca evcil hayvanlar için özel sefer düzenlenebilir.

Taşımacının yükümlülükleri

- ✓ Yolcunun sağlıklı, rahat ve güvenli yolculuğu için önlem almak.
- ✓ Mevzuata uygun araç, **nitelikli şoför** ve yardımcı personel ile sefere çıkmak; şoförün ehliyet ve SRC'sini kontrol etmek.
- ✓ Muayenesiz ya da teknik açıdan uygunsuz aracı trafiğe çıkarmamak.
- ✓ Güzergâh uzunluğuna göre **yeterli şoför** bulundurmak.
- ✓ Şoförün yolculuk sırasında uzun sohbet etmesini ve ses-görüntü cihazlarıyla uğraşmasını önlemek; bu cihazları **yardımcı personel** yönetir.
- ✓ Terminalde yolcu çekmek için eleman çalıştırmamak.
- ✓ Araçta koltuk sayısına göre **boyun korsesi** bulundurmak.

Yolcunun sorumlulukları ve acenteler

- ✓ Yolcu; trafik güvenliğini tehlikeye atacak, diğer yolcuları rahatsız edecek davranışlarda bulunamaz.
- ✓ Aracın teknik donanımını olumsuz etkileyecek elektronik cihaz kullanamaz.
- ✓ Hareketten önce **emniyet kemerini** takar.

Seyahat acenteleri

Seyahat acentesi; Kültür ve Turizm Bakanlığının belgesine sahip olup **TÜRSAB**'a üye olan işletmedir. Hizmetlerine göre gruplara ayrılır: **A grubu** tüm acentelik hizmetlerini, diğer gruplar daha sınırlı hizmetleri yapar.

Çalışmaya devam edin

SRC Dijital Eğitim Kitabı

Diğer derslere devam etmek için dokununuz

SRC Sınav Salonu

Deneme sınavlarına girmek için dokununuz

Yeni Ümit SRC Belgesi

Camlıkahve Meydanı, Mareşal Çakmak, Bağcılar
Cd. No:114 D:1, 34160 Güngören/İstanbul

0 212 641 97 73

WhatsApp: 0 530 957 79 13

Sosyal medya hesaplarımız

facebook.com/yeniumitsrcbelgesi

instagram.com/yeniumitsrcbelgesi

EĞİTMENİNİZ

Bu üniteyi tamamladınız, tebrikler! Sıradaki derse geçebilirsiniz ya da sınav salonunda kendinizi deneyebilirsiniz. Başarılar dileriz.